

Ventriculorum
usus.

centes, à quibus secundarum modo efformati plexus fabricantur, cuiusmodi pars in quartum ventriculum nulla exporrigitur. Quinetiam præter id quod ventriculi membranæ ne utique succinguntur, illæ obstaculo essent, quo minus cerebri substantia materiâ suis ventriculis oblata, in animales spiritus, interstitio quodâ præpedita, emutaret. Cæterum præter narratos iam tenuis membranæ processus dexter cerebri ventriculus, uti etiâ sinister in posteriori sua sede, ubi deorsum reflecti incipit, * principium corporis camerae aut testudinis modò effigiat continet, quod obiter additum adhuc esse (ne quid in ventriculorum cōstructione prætermissum videat) volui, nam peculiare illius corporis Caput præsentis subiicietur, quod ut ventriculorum usum recensere expeteret quidē. at quicquid propemodū adducere scriptisq; mandare ausus essem, in huius libri initio, ubi cerebri usus obiter enarrandus erat, recensui. Nihil enim in præsentia ventriculis aliud tribuere statui, quàm illos amplitudines sinusq; esse, in quibus attractus per inspirationē aër, vitalisq; spiritus à corde ipsis transmissus, priuatæ cerebri substantiæ vi in animalem spiritum emutatur, qui postmodum per nervos ad sensum motusq; organa distribuitur, ut illa huius spiritus beneficio, & apta suis munij cōstructione suo fungantur officio, quo musculi mouent, oculus uidet, olfactus organa olfaciunt, auditus organa sonos percipiunt, & lingua sapores dignoscit, & demū omnis pars cui nervus exporrigitur, tactiles qualitates diiudicat. Hunc itaq; in gignendo animali spiritu usum ventriculis ascribere ne utique uereor, at de principis animæ facultatum in cerebro sedibus (quamuis etiam has illi qui hodie theologi uocari gaudent, omnia impune sibi licere arbitrati, assignent) nihil enarrandum duco. Quando omnes quibuscum uiuimus, præcipuas principis animæ vires simijs, canibus, equis, ouibus, bobus, eiusq; generis animantibus penitus adimunt, & ut cæteras taceam, soli homini rationis facultatē, eamq; omnibus quantū ab ipsis capere possum, parem tribuunt: quamuis interim homines nullo sinu illa animalia superare inter disseccandum cōspicimus: neque solum numerus idem est, at cætera omnia (si modò molem & temperamenti ad iustitiam integritatem excipias) inter se sint similia. Liceat itaq; uel illorum hominū gratia me ab alio ventriculorum usu inquirendo abstinere: neque uel hic Galeni placiti meminisse, qui in tertio de Hippocratis & Platonis dogmatibus, mediū ventriculum: in libris autem de Partium usu postremum, principalem esse docet. Ac proinde Deo rerum omnium opifici hymnos canentes, gratias agemus, quòd nobis rationalem animā, quam cum angelis (ut Plato etiam male tractatorum philosophorum haud immemor innuebat) cōmunem habemus, largitus fuerit, cuius beneficio si modò fides adsit, æterna illa felicitate fruamur, quando animæ sedem ac substantiā non corporū refectione, aut nostra corporeo uinculo obruta ratione inquirere necessum erit. nā is qui uera est sapiētia, nos nō hoc generabili & putrescibili corpore amplius, sed spiritali suoq; quā similitudo constantes, edocebit. At quum adhuc id sumus quod nos esse debilis ratio dicitur, in reliquis cerebri partibus summi rerum Opificis industriam pro uirili indagemus.

DE CEREBRI CORPORE, TESTVDL

nis camerae uel imagini à dissectionum peritis comparato.

Caput VII.

SVPERIOREM huius corporis, quod in Arabum interpretum libris Zac & Zachd dicitur, sedem ostendit quintæ figuræ S, T, V. quanquam & eius sedis modicam partem etiam proponat quartæ figuræ L, M, & sextæ figuræ B, C. ubi etiam inferior sedes spectatur ad A, A, A.

ORNICIS seu testudinis modò extructum corpus, in illarum cerebri partium numero reponendū uenit, uel quarum etiam interuētū dextram cerebri partem sinistra continuam esse nequimus inficiari. Est itaque id unicum, & in cerebri medio repositū, ac pariter utriusq; cerebri partibus commune. Hoc eandem cum calloso corpore substantiam, & eandem quoque longitudinē, ac usum etiam quodammodo eundem adipiscitur. Verum forma ortusq; huic peculiaris accidit. Ex posteriori namq; dextri & sinistri uentriculorum sede, qua hæc deorsum in priora reflectitur, statim in ipso reflexu corpus quoddam enascitur, simile prorsus substantiam cum cerebri uentriculorum substantia sortitum, nisi quòd paulo quā uentriculorum substantia candidior, duriorq; uisitur. Huius corporis pars, quā dexter uentriculus educit, ei continua est, cuius principium ex sinistro pender, ac simul ambæ partes latum quoddam corpus efficiunt, quod statim ab ortu à reliqua

qua uentriculorum cerebri substantia abscedit, ac sensim in acutum desinens antrorsum perfertur, ad eum usq; cerebri locum pertingens, ubi anterior cōmunis dextri & sinistri uentriculi cauitas, tertij uel uentriculi pars cessat. Ibidem namq; acuto quodā angulo corpus hoc substantiæ cerebri rursus unitur, cōtinuum uel est, toto reliquo ductu à principio statim inferiori ipsius sede tribus cerebri uentriculis nusquam connatum, corporis uel alicuius interuentu cōnexum. Obtenet itaq; præsens corpus triangularem figuram inæqualibus lateribus conformatam, ac primum quidem latus, quod & breuissimum est, à posteriori sede dextri uentriculi ad posteriorem sinistri protenditur. Alterum in dextro cōstitit uentriculo, à posteriori ipsius sede uersus interiora usq; ad priorem tertij uentriculi partem protensum. Tertium in sinistro positum uentriculo, secundo lateri longitudine respondet. Secundum duo hæc latera plexus illi prorepunt, quos ad secundarum formā dissectionis professores extructos aiunt. Cæterum hi tres huius corporis anguli duntaxat cerebro inferiori corporis sede connati, continuiq; sunt, latera enim omnia à cerebro prorsus abscedunt. Superiorem uero parte corpus id unico tantum angulo, qui acutus est, anterioraq; spectat, cerebri substantiæ continuatur. Inferiori sede corpus id unica donatur superficie, triangulari testudini fornici uel quā similitudo. unde etiam corpus hoc, quemadmodum & ab usu ueteribus Græcis *Λαυροειδής* nuncupabatur. Hæc superficies, tertij uentriculi elatiorem sedem constituit, ac proinde etiam sub ipsa dextri sinistriq; uentriculi sit communio. Cæterum superior huius corporis superficies, gibba, ac pro inferioris superficie cauitatis ratione conuexa uisitur, non tamen simplex cōtinuaq; ut illa. Ea namq; secundum corporis longitudinem in medio in acutum quodammodo extuberat, cōtinuaq; cum dextri & sinistri uentriculi septo efficitur, adeò ut in utroq; latere una haberi uideatur superficies, quæ in ipso corporis ex posteriori uentriculorum sede exortu impense orbicularis, ac oblongæ sphaeræ superficiei tam similis conspicitur, ut nonnullis hi exortus eousq; imposuerint, ut illos cerebri nates esse arbitrarentur. Alij, magno supercilio, uermium cerebri loco, operæ precium sese quippiam inuenisse iactantes, in Italici gymnasijs ostenderunt. At hic mihi sermo cohibendus est, ne ad eiusmodi Anatomes imperitos homines expatiatur: quibus non sat fuit omnia ignorasse, nisi sibi particula, nullius in medicina usus, inuentionem magno fastu uendicaret, quam forte à Galeno eleganter accurateq; perscriptam nugacissimè & falso commōstrarent. Corporis itaq; testudinis modo conformati omnes superficies, quæ leues omnino sunt, & aqueo humore perfusæ, tres cerebri spectant uentriculos. tota enim inferior ipsius superficies tertij uentriculi superiorē sedem, uti iam dictum est, conficit: dextra pars superioris superficiei dextrum respicit uentriculum, sinistra sinistru. Ut uero uentriculos ipsos ne utique tenui membrana succingit relatum est: ita quoq; hoc corpus tenui membrana prorsus liberum est, nihil aliud in sui cōstructionem præter cerebri substantiam admittens. Porro Natura id creauit, ut instar testudinis, superiorum corporum impetum, quo minus illa corruant, sustinentis, tertium cerebri uentriculū amplum seruet, seseq; ipsum haud cōcidere sinat. ad quem usum, præter aptam cōstructionē, tres eius anguli quibus se sustinet, auxiliantur. quinetiam septum uentriculorum, callosi corporis beneficio sursum tractū, hoc quoq; corpus subleuat, attollitq;. Quæ quā ita sint, corpus istud magna ex parte tertij uentriculi cauitatem efformat, & sub se uas, à quarto duræ membranæ sinu, citra omnē compressum securissimè deduci sinit: quod per tertiu uentriculū recta fertur, ac tandem bipartitū in dextrum sinistruq; uentriculū digeritur.

DE CEREBRI GLANDE NVCIS PL

neae imaginem exprimente. Caput VIII.

Ostenditur hæc septimæ figuræ L, & octauæ M, & decimæ D.

VXTA posteriorem testudinis modò formati corporis sedem, qua primum uas uenotum ex quarto duræ membranæ sinu in tertium cerebri uentriculum porrigi incipit, glandulam Natura condidit nuci pinæ aut turbinatæ figuræ similem, ac proinde *Λανθοειδής* & *κωνοειδής* à ueteribus appellatam. Reponitur autem sub uasis illius initio, mucrone suo sursum spectans: basi uero, cerebri substantiæ incumbit paulo posterius quā meatus initium uisitur, qui ex tertio cerebri uentriculo in quartum procedit. Neque profecto aliter ipsius situm exprimere possum, nisi etiam eminentissimæ & anteriori testium cerebri parti glandem illam inniti adijcerem. Hinc nanque cerebri parti in homine potius innititur, quā quod quadam substantiæ cōtinuitate hic cerebri substantiæ cōtinua, aut quæpiā cerebri particula censenda esset. In hominibus namq; cerebro uix hæret: frequentissimèq; nisi quis mentem operi accommodet, in cōfectione unā cum uenoso uase cōsuevit.

Hh In

Camerati u
sus.

Glandis pine
æ nuci similis
situs.